

АКЦИСКИ ПЛАН ЗА ОСТВАРУВАЊЕ НА ЛОКАЛНАТА СТРАТЕГИЈА НА ГРАД СКОПЈЕ ЗА ЗАШТИТА ОД ХИВ ЗА 2016 И 2017 ГОДИНА

Град Скопје, 2016

Проектот е финансиран од Европската Унија

Оваа публикација е изготвена со помош на Европската Унија. Содржината на публикацијата е единствена одговорност на граѓанското здружение ХОПС – Опции за здрав живот Скопје и на никаков начин не може да се смета дека ги одразува гледиштата на Европската Унија.

Ставовите опишани тука се ставови на организацијата и не ги претставуваат ставовите и мислењата на Глобалниот фонд, ниту пак постои одобрување или авторизација за овој материјал, изразен или имплементиран од Глобалниот фонд.

**Акциски план за остварување на
Локалната стратегија на Град Скопје за заштита од ХИВ за
2016 и 2017 година**

Град Скопје

2016

Содржина

Скратеници	3
Стратешка област 1: Заштита и развивање на свеста за ХИВ и поврзаните ризици кај жителите на Скопје и кај лицата со привремен престој во Скопје	5
Област на дејствување 1: Развивање на свеста за ХИВ кај целокупното население кое живее или престојува на територијата на Град Скопје	6
Област на дејствување 2: Сензитивизација за ХИВ на вработените и работно ангажираните лица во институциите кои се во контакт со групите/заедниците најзасегнати од ХИВ	9
Област на дејствување 3: Сензитивизација на новинари и уредници на јавни гласила	11
Стратешка област 2: Заштита од ХИВ на најзасегнатите групи/заедници	12
Област на дејствување 1: Превенција на ХИВ кај лицата кои инјектираат психоактивни супстанции	13
Област на дејствување 2: Превенција на ХИВ кај сексуалните работници/чки	19
Област на дејствување 4: Заштита од ХИВ кај младите на возраст од 15 до 29 години	24
Област на дејствување 5: Грижа, поддршка и превенција кај лицата што живеат со ХИВ	25
Област на дејствување 6: Услуги за советување и тестирање за ХИВ како клучна мерка за навремена дијагностика, превенција и лекување на ХИВ	27
Област на дејствување 7: Поврзување на ХИВ и сексуалното и репродуктивно здравје	30
Стратешка област 3: Координација, соработка и мобилизација на ресурси за спроведување на активности за заштита од ХИВ	33

Скратеници

АП	Акциски план
Глобален фонд	Глобален фонд за борба против СИДА, туберкулоза и маларија
ДСТ	Доброволно советување и тестирање за ХИВ
ЕГАЛ	Еднаквост на геј и лезбејки
ИЈЗ	Институт за јавно здравје на Република Македонија
ОД	Област на дејствување (бројот покрај скратеницата го објаснува редоследот на стратешката област)
ЈЗУ	Јавна здравствена установа
ЈП	Јавно претпријатие
КСПИ	Крвно и сексуално преносливи инфекции
ЛЖХИВ	Лица што живеат со ХИВ
ЛИД	Лица кои инјектираат дроги
ЛС	Локална стратегија

МСМ	Мажи кои имаат секс со мажи
ПАС	Психоактивни супстанции
РМ	Република Македонија
СВР	Сектор за внатрешни работи
СЕП	Секретаријат за европски прашања
СИДА	Синдром на стекната имунодефициенција
СО	Стратешка област (бројот покрај скратеницата го објаснува редоследот на стратешката област)
СПИ	Сексуално преносливи инфекции
СР	Сексуални работници/чки
СРЗ	Сексуално и репродуктивно здравје
ССО	Сеопфатно сексуално образование
ХЕРА	Health Education and Research Association (на македонски: Асоцијација за здравствена едукација и истражување)
ХИВ	Хуман имунодефициентен вирус
ХОПС	Healthy Options Project Skopje (на македонски: ХОПС – Опции за здрав живот - Скопје)
ЦЈЗ	Центар за јавно здравје
ЦСР	Центар за социјална работа

Акциски план за остварување на Локалната стратегија на Град Скопје за заштита од ХИВ за 2016 и 2017 година

Стратешка област 1

Заштита и развивање на свеста за ХИВ и поврзаните ризици кај жителите на Скопје
и кај лицата со привремен престој во Скопје

Главна цел за стратешката област 1

Зголемување на свеста на локалното население и воспоставување на ефикасен систем за
заштита од ХИВ и други поврзани ризици.

Област на дејствување 1: Развивање на свеста за ХИВ кај целокупното население кое живее или престојува на територијата на Град Скопје

Главна цел за Од 1: Зголемување на информираноста и развиената свест за превенција од ХИВ помеѓу младите во воспитно-образовните установи и целокупното население во Град Скопје.

Специфични цели	Активности	Резултати	Показатели на успешност	Временски рок	Спроведувачи	Партнери
1. Зголемување на степенот на знаење на локалното население и кај одредени ранливи групи.	1.1. Информативни предавања и советување на индивидуално ниво или во групи.	<ul style="list-style-type: none"> • Број на одржани предавања. • Број на присутни слушатели. 	2.1.1. Листа на присутни. 2.1.2. Фотографии. 2.1.3. Презентации.	1.1.2016 -31.12.2017	<ul style="list-style-type: none"> • ЦЈЗ – Скопје • Доверба 	<ul style="list-style-type: none"> • Училишта во Скопје • Град Скопје • Општини во Скопје • Црвен крст на Град Скопје • Регионални совети за јавно здравје • Локална заедница
	1.2. Спроведување на кампања за сензитивизирање на општата јавност за емпатија кон луѓето кои живеат со ХИВ.	<ul style="list-style-type: none"> • Задоволени животни потреби на ЛЖХИВ. • Подобрена ментална состојба на ЛЖХИВ. • Непречено користење на равствените услуги. 	<ul style="list-style-type: none"> • 10 брендираны автобуси. • 5 билборди во централното градско подрачје. • Спроведен герила маркетинг на јавни простори. • Снимен 1 видеоспот. 	<ul style="list-style-type: none"> • Декември 2016 година • Декември 2017 година 	<ul style="list-style-type: none"> • Здружение ЗАЕДНО ПОСИЛНИ 	<ul style="list-style-type: none"> • Град Скопје • Министерство за здравство • Јавни претпријатија • Здруженија на граѓани • Приватни претпријатија

Специфични цели	Активности	Резултати	Показатели на успешност	Временски рок	Спроведувачи	Партнери
2. Подготвување и дистрибуција на едукативни материјали (специфични за одредена целна група).	2.1. Отпечатени и дистрибуирани пропагандни и стручни материјали.	<ul style="list-style-type: none"> • Тираж. 	2.1.1. Примероци од печатените материјали. 2.1.2. Фактури за дизајн и печатење на информативните материјали. 2.1.3. Позитивна рецензија, одобрен соодветен дизајн на изготвениот материјал.	6 - 12 месеци	• ЦЈЗ – Скопје	<ul style="list-style-type: none"> • Министерство за образование • Министерство за здравство • Меѓународни организации • Град Скопје • Општини во Скопје • Здруженија на граѓани
3. Олеснување на пристапот до информации од областа на сексуалното и репродуктивното здравје во училиштата.	3.1. Спроведување на едукации составени од 7 компоненти на сеопфатното сексуално образование во различни училишта.	Вкупно 150 нови едуцирани млади во областа на ССО.	<ul style="list-style-type: none"> • Листи на присутни. • Сумарен извештај со анализа на прашалниците за евалуација на знаење и ставови, пред и после тоа. 	Јануари - декември 2016 година	ХЕРА	Средни училишта во Скопје
4. Зголемување на вклученоста на младите како едукатори во областа на сеопфатното сексуално образование.	Спроведување на годишна обука за едукатори во областа на сеопфатното сексуално образование преку 7 компоненти.	Вкупно 15 нови сертифицирани едукатори кои би ги спроведувале едукациите во училиштата.	Евалуација на тестови на знаење и мониторинг на обуката за оцена на нивните способности како едукатори.	Февруари - март 2016 година	ХЕРА	Средни училишта во Скопје

Област на дејствување 2: Сензитивизација за ХИВ на вработените и работно ангажираните лица во институциите кои се во контакт со групите/заедниците најзасегнати од ХИВ

Главна цел за ОД 2: Зголемено чувство на емпатија на вработените лица кои се во контакт со групите најзасегнати од ХИВ.

Специфични цели	Активности	Резултати	Показатели на успешност	Временски рок	Спроведувачи	Партнери
1. Обука и зголемување на степенот на знаење за новите методи, лекување и третман на стручните лица од ЦЗ-Скопје.	1.1. Учество на едукативни семинари и работилници за едукација на лекари и други стручни соработници	Број на обучени лица во текот на 1 година	1.1.1. Контрола на знаењето преку теоретски тестови и практични вештини пред и после едукацијата.	6 - 12 месеци	• Центар за јавно здравје – Скопје	<ul style="list-style-type: none"> • Министерство за здравство • Институт за јавно здравје • Министерство за образование • Град Скопје • Општините на територијата на Град Скопје • Здруженија на граѓани
2. Континуирана сензитивизација и едукација на вработените и работно ангажираните лица во институциите кои се во контакт со групите/заедниците најзасегнати од ХИВ.	2.1. Семинари и работилници за стручни лица кои се во контакт со луѓе кои инјектираат психоактивни супстанции.	Одржани семинари и работилници за сензитивизација на вработените. Опфатени 90 учесници.	1.1.2. Прашалници за евалуација.	1.1.2016 -31.12.2017	<ul style="list-style-type: none"> • Доверба, • Психијатриска болница - „Скопје“ 	<ul style="list-style-type: none"> • Центар за социјална работа – Скопје

Област на дејствување 3: Сензитивизација на новинари и уредници на јавни гласила

Главна цел за ОД 3: Објективно и веродостојно информирање на медиумите за состојбата со ХИВ во државата.

Специфични цели	Активности	Резултати	Показатели на успешност	Временски рок	Спроведувачи	Партнери
1. Медиумска кампања за информирање и сензибилизација на јавноста за ХИВ.	1.1. Подготвување на едукативни филмови, спотови, радио- емисии и отворени ТВ- дебати.	<ul style="list-style-type: none"> • Број на изработени медиумски содржини и број на нивни емитувања 	1.1.1. Снимки од оригиналните медиумски материјали и од емитувањата. 1.1.2. Фактури за изработка на медиумските материјали.	6 - 12 месеци	<ul style="list-style-type: none"> • ЦЈЗ – Скопје 	<ul style="list-style-type: none"> • Влада на Република Македонија • Град Скопје • Радио и телевизиски медиуми • Продуцентски и маркетинг- агенции • Актери • Волонтери

Стратешка област 2

Заштита од ХИВ на најзасегнатите групи/заедници

Главна цел за стратешката област 2

Одржување ниска стапка на ХИВ меѓу групите/заедниците најзасегнати од ХИВ.

Област на дејствување 1: Превенција на ХИВ кај лицата кои инјектираат психоактивни супстанции

Главна цел за ОД 1: Одржување ниска стапка на ХИВ кај лицата кои инјектираат психоактивни супстанции.

Специфични цели	Активности	Резултати	Показатели на успешност	на	Временски рок	Спроведувачи	Партнери
1.Зголемена достапност и пристапност во програмите за лекување на зависност од психоактивни супстанции со примена на супституциска терапија.	1.1. Сензибилизација на клучни одлучувачи преку медиуми и обуки, за превенција на ХИВ.		<ul style="list-style-type: none"> •Укинати бариери за третман. •Програми кои исполнуваат минимален стандард за квалитет. •Востановени програми за жени кои имаат потреба да се лекуваат од зависност од психоактивни супстанции. •Востановени програми за деца кои имаат потреба да се лекуваат од зависност од психоактивни супстанции. 		1.1.2016-31.12.2017	<ul style="list-style-type: none"> • Министерство за здравство • Психијатриска болница - „Скопје“ 	<ul style="list-style-type: none"> • Град Скопје • Здруженија на граѓани
	1.2. Обуки на здравствени работници и соработници за превенција на ХИВ.						
	1.3. Залагање за развивање на родово специфични програми и програми за деца.						

Специфични цели	Активности	Резултати	Показатели на успешност	Временски рок	Спроведувачи	Партнери
2. Зголемен број на лица кои инјектираат психоактивни супстанции кои се лекуваат во програмите за лекување зависности од психоактивни супстанции со примена на супституциска терапија.	2.1. Рано откривање и вклучување во супституциски третман на лица кои инјектираат психоактивни супстанции.		<ul style="list-style-type: none"> Вкупен број на лица кои се лекуваат во програмите за лекување со примена на супституциска терапија. Број на новопримени лица на лекување во програмите за лекување со примена на супституциска терапија. 	Март 2016 – декември 2016	<ul style="list-style-type: none"> Министерство за здравство Психијатриска болница - „Скопје“ Градска општа болница - „8. Септември“ 	<ul style="list-style-type: none"> Здруженија на граѓани Град Скопје
3. Зголемување на достапноста до стерилен прибор за инјектирање и кондоми, со правилна диспозиција на искористениот прибор.	3.1. Размена на стерилен прибор за инјектирање во три центри за намалување на штети и на терен.	<ul style="list-style-type: none"> Опфатени 650 лица кои инјектираат психоактивни супстанции на годишно ниво. Опфатени 120 нови лица кои инјектираат психоактивни супстанции на годишно ниво. 	<ul style="list-style-type: none"> Дневни листи. Месечни извештаи. 	1.1.2016 -31.12.2017	<ul style="list-style-type: none"> ХОПС 	
	3.2. Дистрибуција на бесплатни кондоми.	Дистрибуирани 70.000 кондоми на луѓе кои употребуваат психоактивни супстанции и на нивни партнери.	<ul style="list-style-type: none"> Дневни листи. Месечни извештаи. 	1.1.2016 -31.12.2017	<ul style="list-style-type: none"> ХОПС (50.000) Доверба ХЕРА 	<ul style="list-style-type: none"> Психијатриска болница - „Скопје“
	3.3. Собирање и согорување на употребениот прибор за инјектирање.	Согорени 2200 кг употребен прибор за инјектирање.	<ul style="list-style-type: none"> Дневни листи. Месечни извештаи. 	1.1.2016 -31.12.2017	<ul style="list-style-type: none"> ХОПС (1.600) ХЕРА 	

Специфични цели	Активности	Резултати	Показатели успешност	на	Временски рок	Спроведувачи	Партнери
4. Информирање на лицата кои употребуваат психоактивни супстанции за ХИВ, други КСПИ и други теми кои ги засегаат нивното здравје, права и слободи.	4.1. Дистрибуција на информативни материјали.	Дистрибуирани најмалку 12000 брошури и други информативни материјали.	<ul style="list-style-type: none"> • Дневни листи. • Месечни извештаи. • римесечни извештаи. 		1.1.2016 -31.12.2017	<ul style="list-style-type: none"> • ХОПС • Доверба 	
	4.2. Едуктивни работилници.	Одржани 60 работилници за ХИВ и КСПИ.	<ul style="list-style-type: none"> • Дневни листи. • Месечни извештаи. • Дневни листи на социјалните работници. 		1.1.2016 -31.12.2017	<ul style="list-style-type: none"> • ХОПС (50 работилници) • Доверба • Психијатриска Болница „Скопје“ 	
	4.3. Индивидуални советувања.	8.000 индивидуални советувања за ХИВ и КСПИ	Месечни извештаи.			1.1.2016- 31.12.2017	<ul style="list-style-type: none"> • ХОПС (5000) • Доверба • Психијатриска Болница „Скопје“

Специфични цели	Активности	Резултати	Показатели на успешност	Временски рок	Спроведувачи	Партнери
5. Подобрување на здравствената и социјалната состојба на лицата кои употребуваат психоактивни супстанции.	5.1. Овозможување медицинска помош и асистенција за намалување на штети.	Дадени 17.000 медицински услуги	<ul style="list-style-type: none"> • Дневни листи. • Месечни извештаи. • Тримесечни извештаи. • Годишни извештаи од П Б „Скопје“. 	1.1.2016-31.12.2017	<ul style="list-style-type: none"> • ХОПС (клиенти годишно: 400; услуги 17000) • Психијатриска болница „Скопје“ (клиенти: 500) 	
	5.2. Овозможување социјални услуги и социјални права.	Опфатени по 400 различни клиенти годишно.	<ul style="list-style-type: none"> • Дневни листи. • Месечни извештаи. • Годишни извештаи од П Б „Скопје“. 	1.1.2016-31.12.2017	<ul style="list-style-type: none"> • ХОПС (6.000, 500 клиенти годишно) • Доверба • Психијатриска болница „Скопје“ (клиенти: 500) 	
	5.3. Овозможување услуги од психолог.	Дадени услуги на 500 различни клиенти годишно.		1.1.2016-31.12.2017	<ul style="list-style-type: none"> • ХОПС (ХОПС 560 услуги, 40 различни клиенти) • Доверба • Центар за социјална работа • Психијатриска болница „Скопје“ • Градска општа болница - „8. Септември“ 	
	5.4. Овозможување услуги од психијатар.	Дадени 8.000 социјални услуги Опфатени по 500 различни клиенти годишно.		1.1.2016-31.12.2017	<ul style="list-style-type: none"> • ХОПС (880 услуги, 64 различни клиенти) • Доверба • Психијатриска болница „Скопје“ (500 различни клиенти) 	
	5.5. Развој на креативни вештини -креативни работилници.	Дадени 560 услуги од психо- терапевт. Опфатени 40 различни клиенти годишно.		<ul style="list-style-type: none"> • Дневни листи. • Месечни извештаи. • Податоци од електронска база на податоци. • Фотографии од изложби • Продадени производи. 	1.1.2016-31.12.2017	<ul style="list-style-type: none"> • ХОПС (вкупно: 1.100, различни: 135) • Доверба (вкупно: 800, нови: 100)
	5.6. Семинар за социјално претприемништво и вработување.		<ul style="list-style-type: none"> • Евалуциска листа. • Листа на учесници. • Фотографии. • Презентации. 	1.1.2016-31.12.2017	• Доверба	<ul style="list-style-type: none"> • Локална заедница • Град Скопје

Специфични цели	Активности	Резултати	Показатели на успешност	Временски рок	Спроведувачи	Партнери
6. Заштита и унапредување на човековите права на лицата кои инјектираат психоактивни супстанции.	6.1. Овозможување бесплатни правни услуги	Опфатени 130 клиенти годишно со услуги од правни советници.	<ul style="list-style-type: none"> • Дневни листи. • Месечни извештаи. • Тримесечни извештаи. 	1.1.2016-31.12.2017	• ХОПС	• Психијатриска болница - „Скопје“
	6.2. Семинар за запознавање на лицата кои инјектираат психоактивни супстанции со нивните права за лекување.	Реализирани семинари.	<ul style="list-style-type: none"> • Евалуциска листа, • Листа на учесници, • Фотографии, • Презентации. 	1.1.2016-31.12.2017	• ДОВЕРБА	<ul style="list-style-type: none"> • Локална заедница • Град Скопје
7. Подигање на свеста за ХИВ и начините на заштита кај децата и младите кои инјектираат психоактивни супстанции.	7.1. Овозможување пристап до сервиси за превенција на ХИВ и други КСПИ за деца кои инјектираат психоактивни супстанции	Изработени производи и нивна продажба на изложби.	Месечни извештаи.	1.1.2016-31.12.2017		• Центар за социјална работа – Скопје

Област на дејствување 2: Сензитивизација за ХИВ на вработените и работно ангажираните лица во институциите кои се во контакт со групите/заедниците најзасегнати од ХИВ

Главна цел за ОД 2: Зголемено чувство на емпатија на вработените лица кои се во контакт со групите најзасегнати од ХИВ.

Специфични цели	Активности	Резултати	Показатели на успешност	Временски рок	Спроведувачи	Партнери
1. Зголемување на достапноста на кондоми, лубриканти, информативни материјали и стерилен прибор за инјектирање на сексуалните работници/-чки..	1.1. Дистрибуција на бесплатни лубриканти.	Дистрибуирани 24.000 лубриканти.	<ul style="list-style-type: none"> • Дневни листи. • Периодични извештаи. • База на податоци. 	1.1.2016-31.12.2017	ХОПС (22000) Стар-Стар (2.000)	
	1.2. Дистрибуција на бесплатни кондоми за сексуалните работници/-чки и за нивните потенцијални клиенти.	Дистрибуирани 100.000 кондоми.	<ul style="list-style-type: none"> • Дневни листи. • Периодични извештаи. • База на податоци. 	1.1.2016-31.12.2017	ХОПС (92000) Стар-Стар (8.000)	
	1.3. Дистрибуција на стерилен прибор за инјектирање во Програмата за поддршка на сексуални работници.	Опфатени 5 различни сексуални работници кои инјектираат психоактивни супстанции, на годишно ниво.	<ul style="list-style-type: none"> • Дневни листи. • Периодични извештаи. • База на податоци. 	1.1.2016-31.12.2017	ХОПС	

Специфични цели	Активности	Резултати	Показатели на успешност	Временски рок	Спроведувачи	Партнери
2. Информирање на сексуалните работници/-чки за ХИВ, други КСПИ и за други теми кои ги засегаат нивното здравје, права и слободи.	2.1. Дистрибуција на информативни материјали до сексуалните работници и до нивните потенцијални клиенти.	Дистрибуирани 12.500 брошури за ХИВ и КСПИ.	<ul style="list-style-type: none"> • Дневни листи. • Периодични извештаи. • База на податоци. 	1.1.2016-31.12.2017	<ul style="list-style-type: none"> • ХОПС (7500) • Стар-Стар (5.000) 	
	2.2. Работилници за едукација на сексуалните работници за ХИВ и други КСПИ и за други теми кои ги засегаат нивното здравје, права и слободи.	<ul style="list-style-type: none"> • Одржани 196 работилници. 	<ul style="list-style-type: none"> • Дневни листи. • Периодични извештаи. • База на податоци. 	1.1.2016-31.12.2017	<ul style="list-style-type: none"> • ХОПС (100) • Стар-Стар (96) 	
	2.3. Индивидуални советувања за ХИВ и други КСПИ и за други теми кои ги засегаат нивното здравје, права и слободи.	<ul style="list-style-type: none"> • 2.150 индивидуални советувања. 			<ul style="list-style-type: none"> • ХОПС (200) • Стар-Стар (150) 	
	2.4. Информативна линија -информирање за ХИВ и други КСПИ и упатување до психо-социјални и правни служби.	500 јавувања.	<ul style="list-style-type: none"> • Листа за дневна евиденција на телефонски јавувања. • Периодични извештаи. 	1.1.2016-31.12.2017	<ul style="list-style-type: none"> • Стар-Стар (150) 	

Специфични цели	Активности	Резултати	Показатели на успешност	Временски рок	Спроведувачи	Партнери
3. Подобрување на здравствената и социјална состојба на сексуалните работници/-чки.	3.1. Овозможување здравствени и медицински услуги или препраќање до специфични родово сензитивни служби.	<ul style="list-style-type: none"> • Овозможени гинеколошки прегледи на 100 сексуални работнички. • 750 препраќања или придружувања на сексуални работници на гинеколошки, дерматолошки редовни ХИВ тестови и до програми за лекување зависности од дроги. • Овозможено лекување на сексуални работници зависни од опијати со примена на суспитиуциска терапија. 	<ul style="list-style-type: none"> • Дневни листи. • Периодични извештаи. • Годишни извештаи од Психијатриска болница „Скопје“. 	1.1.2016-31.12.2017	<ul style="list-style-type: none"> • ХОПС (Овозможени прегледи: 100; Препраќања или придружувања: 500) • Стар-Стар (Препраќања или придружувања: 250) • Психијатриска болница „Скопје“ (5 различни клиенти/-ки годишно) 	
	3.2. Овозможување директни услуги за сексуални работници/-чки во дневни центри за поддршка на сексуални работници.	Овозможени вкупно 7.000 услуги (одржување лична хигиена, оброк, материјална помош) за 2.500 клиенти.	<ul style="list-style-type: none"> • Дневни листи. • Периодични извештаи. 	1.1.2016-31.12.2017	<ul style="list-style-type: none"> • ХОПС 	
	3.3. Препраќање до психосоцијални служби.	250 препраќања до психо-социјални служби.	<ul style="list-style-type: none"> • Листа за дневна евиденција на телефонски јавувања. • Периодични извештаи. 	101.2016-31.12.2017	<ul style="list-style-type: none"> • Стар-Стар 	<ul style="list-style-type: none"> • ХОПС • ЛГБТ центар • ЕГАЛ
	3.4. Овозможување социјални услуги.	Овозможени 30.000 социјални услуги за 200 различни сексуални работници.	<ul style="list-style-type: none"> • Дневни листи. • Периодични извештаи. 	1.1.2016-31.12.2017	<ul style="list-style-type: none"> • ХОПС 	
	3.5. Овозможување услуги од психолог-психотерапевт	Овозможени 600 психотерапевтски услуги за 100 различни сексуални работници/-чки	<ul style="list-style-type: none"> • Дневни листи. • Периодични извештаи. 	1.1.2016-31.12.2017	<ul style="list-style-type: none"> • ХОПС 	
	3.6. Овозможување бесплатни правни услуги.	Овозможени 1.500 правни услуги за 150 клиенти.	<ul style="list-style-type: none"> • Дневни листи. • Периодични извештаи. 	1.1.2016-31.12.2017	<ul style="list-style-type: none"> • ХОПС 	
	3.7. Препраќање до правни служби.	100 препраќања до правни служби.	<ul style="list-style-type: none"> • Листа за дневна евиденција на телефонски јавувања. • Периодични извештаи. 	1.1.2016-31.12.2017	<ul style="list-style-type: none"> • Стар-Стар 	<ul style="list-style-type: none"> • ХОПС • Коалиција СЗПМЗ

Област на дејствување 4: Заштита од ХИВ кај младите на возраст од 15 до 29 години

Главна цел за ОД 4: Зголемување на пристапот до информации од областа на сексуалното и репродуктивно здравје кај младите.

Специфични цели	Активности	Резултати	Показатели на успешност	на	Временски рок	Спроведувачи	Партнери
1.. Олеснување на пристапот до информации од областа на сексуалното и репродуктивно здравје во училиштата.	1.1. Спроведување на едукации составени од 7 компоненти на сеопфатното сексуално образование во различни училишта.	Вкупно 150 нови едуцирани млади во областа на ССО.	1.1.1. Листи на присутни. 1.1.2. Сумарен извештај со анализа на прашалници за евалуација на знаење и ставови пред и после тоа.		Јануари - декември 2016 година	• ХЕРА	• Средни училишта во Скопје
2. Зголемување на вклученоста на младите како едукатори во областа на сеопфатното сексуално образование.	2.1. Спроведување на годишна обука за едукатори во областа на сеопфатното сексуално образование преку 7 компоненти.	Вкупно 15 нови сертифицивани едукатори кои ќе спроведуваат едукаци во училиштата.	2.1.1. Евалуација на тестови на знаење и мониторинг на обуката за оцена на нивните способности како едукатори.		Февруари/ март 2016	• ХЕРА	• Средни училишта во Скопје

Област на дејствување 5: Грижа, поддршка и превенција кај лицата што живеат со ХИВ

Главна цел за ОД 5: Одржување ниска стапка на ХИВ кај лицата што живеат со ХИВ.

Специфични цели	Активности	Резултати	Показатели на успешност	Временски рок	Спроведувачи	Партнери
1. Подобрување на квалитетот на живеење на лицата што живеат со ХИВ.	1.1. Советувања за позитивна превенција кај ЛЖХИВ.	<ul style="list-style-type: none"> • Стекнати знаења и вештини за одржување на здравјето и спречување на преносот на ХИВ. 	<ul style="list-style-type: none"> • Одржани 96 смени. • Обучени 32 лица со ХИВ. 	1.1.2016 -31.12.2017	<ul style="list-style-type: none"> • Здружение - ЗАЕДНО ПОСИЛНИ 	<ul style="list-style-type: none"> • Министерство за здравство • Град Скопје • Здружение - ЗАЕДНО ПОСИЛНИ
	1.2. Сензитивизирање на работодавци и воспоставување на практика за позитивна дискриминација при вработување во јавни претпријатија.	<ul style="list-style-type: none"> • Вработување на ЛЖХИВ во јавни претпријатија. • Обезбедена сигурна егзистенција за 2 ЛЖХИВ. 	<ul style="list-style-type: none"> • 2 ЛЖХИВ вработени во ЈП. 	1.1.2016 -31.12.2017	<ul style="list-style-type: none"> • Град Скопје 	<ul style="list-style-type: none"> • Јавни претпријатија
	1.2. Отворање социјално претпријатие.	<ul style="list-style-type: none"> • Обезбедена сигурна егзистенција за 5 ЛЖХИВ ХИВ. 	<ul style="list-style-type: none"> • Отворено 1 социјално претпријатие • 5 ЛЖХИВ вработени во социјалното претпријатие. 	Декември 2017 година	<ul style="list-style-type: none"> • Здружение - ЗАЕДНО ПОСИЛНИ 	<ul style="list-style-type: none"> • Град Скопје • АД за изградба и стопанисување со станбен и деловен простор

Специфични цели	Активности	Резултати	Показатели на успешност	Временски рок	Спроведувачи	Партнери
2. Елиминирање на бездомништвото и на ризикот од бездомништво кај лицата што живеат со ХИВ.	2.1. Отворање групен дом.	<ul style="list-style-type: none"> Обезбедена добра здравствена и социјална благосостојба за ЛЖХИВ 	<ul style="list-style-type: none"> Отворен 1 групен дом. 	Декември 2017 година	<ul style="list-style-type: none"> Град Скопје 	<ul style="list-style-type: none"> АД за изградба и стопанисување со станбен и деловен простор
3. Зајакнување на капацитетите на лицата кои живеат со ХИВ и подобрување на нивната општествена положба.	3.1. Обуки за зајакнување на ЛЖХИВ за справување во ситуации на дискриминација.	<ul style="list-style-type: none"> Задоволени животни потреби на ЛЖХИВ Подобрена ментална состојба на ЛЖХИВ. Непречено користење на здравствените услуги. 	<ul style="list-style-type: none"> 5 обуки за зајакнување на ЛЖ ХИВ. 	<ul style="list-style-type: none"> Декември 2016 година Декември 2017 год. 	<ul style="list-style-type: none"> Здружение - ЗАЕДНО ПОСИЛНИ 	<ul style="list-style-type: none"> Град Скопје Министерство за здравство Јавни претпријатија Здруженија на граѓани Приватни претпријатија

Област на дејствување 6: Услуги за советување и тестирање за ХИВ како клучна мерка за навремена дијагностика, превенција и лекување на ХИВ

Главна цел за ОД 6: Зголемување на пристапот и квалитетот на услугите за теренско и стационарно тестирање за ХИВ како предуслов за навремена дијагностика, заштита и лекување на ХИВ.

Специфични цели	Активности	Резултати	Показатели на успешност	Временски рок	Спроведувачи	Партнери
1. Зголемување на пристапот и квалитетот на сервисот за теренско и стационарно тестирање за ХИВ помеѓу младите и групите под особен ризик.	1.1. Сервис за теренско и стационарно ХИВ- тестирање и советување помеѓу мажи, кои имаат секс со мажи, сексуални работници/ чки, лица кои инјектираат дрога, осудени лица и млади.	<ul style="list-style-type: none"> • Број на опфатени лица со ХИВ- тестирање и советување од групите под особен ризик: 1.393 МСМ, 210 СР, 450 ЛИД, 230 осудени лица, 120 млади 	<ul style="list-style-type: none"> • Квартални извештаи за сервисот за стационарно и теренско ХИВ- тестирање. • Годишни извештаи на Психијатриска болница „Скопје“. 	Јануари – декември 2016 година	<ul style="list-style-type: none"> • Здружение ХЕРА • Психијатриска болница Скопје 	<ul style="list-style-type: none"> • ЕГАЛ • Заедно посилни • ХОПС • Стар-Стар • Доверба • Институт за јавно здравје
2. Обезбедување на континуирани обуки и едукативни материјали за стекнување на знаења и вештини на давателите на услуги за тестирање за ХИВ во јавно -здравствениот сектор и во граѓанските организации.	2.1. Кампања за зголемување на свеста за тестирање за ХИВ.	<ul style="list-style-type: none"> • Спроведена кампања за тестирање за ХИВ. 	<ul style="list-style-type: none"> • Извештај од кампања и прес- клипинг од медиумска покриеност на активностите од кампањата. 	Септември - декември 2016 година	<ul style="list-style-type: none"> • Здружение ХЕРА 	<ul style="list-style-type: none"> • Институт за јавно здравје • Министерство за здравство

Специфични цели	Активности	Резултати	Показатели на успешност	Временски рок	Спроведувачи	Партнери
2. Обезбедување на континуирани обуки и едукативни материјали за стекнување на знаења и вештини на давателите на услуги за тестирање за ХИВ во јавно -здравствениот сектор и во граѓанските организации.	2.2. Работилница за советници од советувашиштата за ДСТ	<ul style="list-style-type: none"> Вкупно 20 советници од советувашиштата за ДСТ во центрите за јавно здравје ја поминале работилницата. 	<ul style="list-style-type: none"> Наративен извештај од спроведената работилница. Пред- и пост-евалуација на учесниците 	Декември 2016 година	<ul style="list-style-type: none"> Институт за јавно здравје Центар за јавно здравје 	<ul style="list-style-type: none"> 11 центри за јавно здравје
	2.3. Работилница за давателите на услуги за ХИВ-тестирање иницирано од страна на здравствен работник во секундарна и терцијална здравствена заштита во јавните и приватните здравствени установи.	<ul style="list-style-type: none"> Вкупно 20 здравствени работници од секундарна и терцијална здравствена заштита ја поминале обуката. 	<ul style="list-style-type: none"> Извештај од спроведената работилница 	Септември 2016 година	<ul style="list-style-type: none"> Здружение ХЕРА 	<ul style="list-style-type: none"> Министерство за здравство
	2.4. Подготовка на водич за тестирање за ХИВ (иницирано од клиенти или од страна на даватели на услуги во јавни здравствени институции).	<ul style="list-style-type: none"> Изготвен водич за тестирање и советување за ХИВ. 	<ul style="list-style-type: none"> Публикувани 1.000 копии од водич за ХИВ- тестирање и советување. 	Јануари – декември 2016 година	<ul style="list-style-type: none"> Здружение ХЕРА Институт за јавно здравје Центар за јавно здравје Советувалиште при ЈЗУ Универзитетска клиника за инфективни болести и фебрилни состојби 	<ul style="list-style-type: none"> Министерство за здравство

Област на дејствување 7: Поврзување на ХИВ и сексуалното и репродуктивно здравје

Главна цел за ОД 7: Да се зајакнат програмите и услугите поврзани со сексуалното и репродуктивно здравје и ХИВ, особено за младите и ранливите групи, вклучително и лицата под особен ризик од ХИВ и лицата што живеат со ХИВ.

Специфични цели	Активности	Резултати	Показатели на успешност	Временски рок	Спроведувачи	Партнери
1. Обезбедување континуиран пристап до услуги за модерна контрацепција, дијагностика и третман на сексуално преносливи инфекции (СПИ), кондоми, лубриканти, советување и тестирање за ХИВ, советување за сексуалноста и безбедно однесување, гинеколошки и дерматолошки прегледи во младински центри за сексуално и репродуктивно здравје наменети за младите, за групите под особен ризик од ХИВ и за лицата што живеат со ХИВ.	1.1. Спроведување на тестирања за СПИ кај лица под особен ризик од ХИВ (мажи кои имаат секс со мажи, сексуални работнички, лица кои инјектираат дроги, Тестирања за гонореа, хепатитис - Б, кламидија, брзи тестови за ХИВ, ХЦВ сифилис).	<ul style="list-style-type: none"> • Број на опфатени лица со тестирање и советување од групите под особен ризик: 342 мажи кои имаат секс со мажи, 159 сексуални работници, 15 лица кои инјектираат ПАС и 2.000 млади. 		Јануари – декември 2016 година	<ul style="list-style-type: none"> • Здружение ХЕРА 	<ul style="list-style-type: none"> • ЕГАЛ • Заедно посилни • ХОПС • Стар-Стар • Доверба • Институт за јавно здравје • Министерство за здравство
	1.2. Дистрибуција на кондоми и лубриканти	<ul style="list-style-type: none"> • Број на поделени кондоми и лубриканти • (15.000 и 2.000) 		Јануари – декември 2016 година	<ul style="list-style-type: none"> • Здружение ХЕРА 	<ul style="list-style-type: none"> • ЕГАЛ • Заедно посилни • ХОПС • Стар-Стар • Доверба • Институт за јавно здравје • Министерство за здравство

Специфични цели	Активности	Резултати	Показатели на успешност	Временски рок	Спроведувачи	Партнери
1. Обезбедување континуиран пристап до услуги за модерна контрацепција, дијагностика и третман на сексуално преносливи инфекции (СПИ), кондоми, лубриканти, советување и тестирање за ХИВ, советување за сексуалноста и безбедно однесување, гинеколошки и дерматолошки прегледи во младински центри за сексуално и репродуктивно здравје наменети за младите, за групите под особен ризик од ХИВ и за лицата што живеат со ХИВ.	1.3. Спроведување на гинеколошки, дерматовенеролошки, општи прегледи, советувања, терапија, имунизација и систематски прегледи.	<ul style="list-style-type: none"> • Опфатени 1.000 клиенти. 	<ul style="list-style-type: none"> • Наративни извештаи за сервисите на младинските центри 	Јануари – декември 2016 година	<ul style="list-style-type: none"> • Здружение ХЕРА 	<ul style="list-style-type: none"> • ЕГАЛ • Заедно посилни • ХОПС • Стар-Стар • Доверба • Институт за јавно здравје • Министерство за здравство
	1.4. Спроведувања на психолошки советувања, правни советувања и психосоцијални советувања за млади.	<ul style="list-style-type: none"> • Опфатени 500 клиенти. 	<ul style="list-style-type: none"> • Наративни извештаи од спроведените едукации. 	Јануари – декември 2016 година	<ul style="list-style-type: none"> • Здружение ХЕРА 	<ul style="list-style-type: none"> • ЕГАЛ • Заедно посилни • ХОПС • Стар-Стар • Доверба • Институт за јавно здравје • Министерство за здравство
	1.5. Едукација и советување за превенција од користење на дроги кај младата популација во Советувалиштето за дроги во рамките на Младинскиот центар – Водно.	<ul style="list-style-type: none"> • Опфатени 500 клиенти со советувања, семејна и брачна психотерапија, едукации. 	<ul style="list-style-type: none"> • Наративни извештаи од спроведените едукации индивидуални советувања, семејна и брачна психотерапија, едукации. 	Јануари – декември 2016 година	<ul style="list-style-type: none"> • Здружение ХЕРА 	<ul style="list-style-type: none"> • Град Скопје

Специфични цели	Активности	Резултати	Показатели на успешност	Временски рок	Спроведувачи	Партнери
2. Подигање на свеста за користење на услуги за сексуално и репродуктивно здравје и ХИВ кај младите, кај лицата под особен ризик и лицата што живеат со ХИВ.	2.1. Изработка на едукативни материјали.	<ul style="list-style-type: none"> • Изработени и дистрибуирани 9.000 брошури. 	<ul style="list-style-type: none"> • Број на нови клиенти во центрите • Листа на дистрибуција 	Јануари – декември 2016 година	<ul style="list-style-type: none"> • Здружение ХЕРА 	<ul style="list-style-type: none"> • ЕГАЛ • Заедно посилни • ХОПС • Стар-Стар • Доверба • Институт за јавно здравје • Министерство за здравство
	2.2. Спроведување на едукаци и врсничка едукација меѓу младите и луѓето под особен ризик од ХИВ.	<ul style="list-style-type: none"> • Спроведени вкупно 50 едукации во заедниците. 	<ul style="list-style-type: none"> • Наративни извештаи од спроведените едукации. 	Јануари – декември 2016 година	<ul style="list-style-type: none"> • Здружение ХЕРА 	<ul style="list-style-type: none"> • ЕГАЛ • Заедно посилни • ХОПС • Стар-Стар • Доверба • Институт за јавно здравје • Министерство за здравство

Стратешка област 3

Координација, соработка и мобилизација на ресурси за спроведување на активности за заштита од ХИВ

Главна цел за стратешката област 3

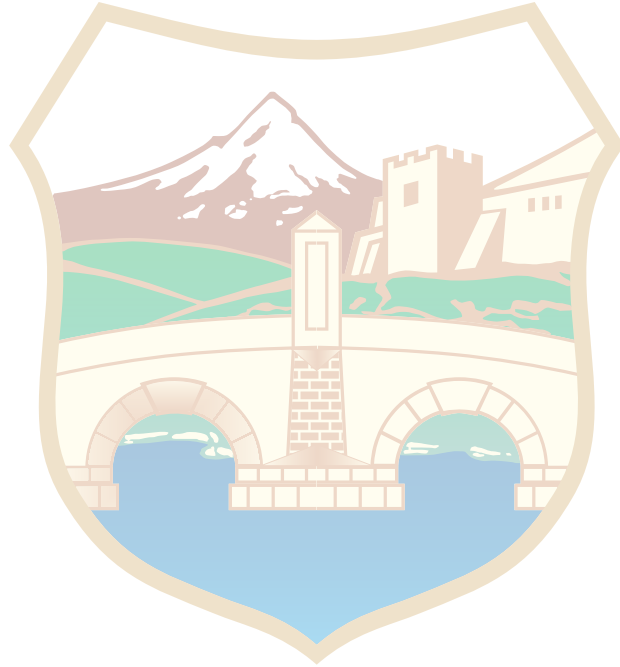
Поставување на цврста структура за ефикасна координација, соработка, мобилизација на ресурси и за развивање и спроведување на локални политики и практики за ефикасна заштита од ХИВ.

Специфични цели	Активности	Резултати	Показатели на успешност	Временски рок	Спроведувачи	Партнери
1. Воспоставување на координација и одржување и унапредување на воспоставената координација меѓу организациите и институциите кои работат на заштита од ХИВ на територијата на град Скопје.	1.1 Мапирање и вклучување на организации и институции кои работат на заштита од ХИВ.	<ul style="list-style-type: none"> Вклучени сите засегнати страни. 	<ul style="list-style-type: none"> Назначени претставници на релевантни институции и организации кои работат на заштита од ХИВ. 	Јануари – април 2016 година	<ul style="list-style-type: none"> ХОПС Град Скопје Институции и организации кои ја спроведуваат стратегијата 	
	1.2. Формирање на градско координативно тело за заштита од ХИВ.	<ul style="list-style-type: none"> Формирано координативно тело за заштита од ХИВ. 	<ul style="list-style-type: none"> Документи за основање. 	Април 2016 година	<ul style="list-style-type: none"> ХОПС Град Скопје Институции и организации кои ја спроведуваат стратегијата 	
	1.3. Изработка на деловник за работа и годишна програма за работа на координативното тело	<ul style="list-style-type: none"> Предложен деловник за работа и годишна програма за работа на координативното тело и за спроведување на активностите од ЛС и АП. 		Април 2016 година	<ul style="list-style-type: none"> Координативно тело за заштита од ХИВ 	<ul style="list-style-type: none"> Општини во Скопје Институции и организации од кои се назначени членовите на Координативното тело за заштита од ХИВ

Специфични цели	Активности	Резултати	Показатели на успешност	Временски рок	Спроведувачи	Партнери
2. Иницирање активности и проекти за мобилизирање ресурси за реализација на активностите од стратегијата.	2.1. Истражување на расположливи фондови кои финансираат активности поврзани со заштита од ХИВ.	<ul style="list-style-type: none"> Обезбедени информации за можни донатори 	<ul style="list-style-type: none"> Листа на фондови 	1.1.2016 -31.12.2017	<ul style="list-style-type: none"> Координативно тело за заштита од ХИВ 	<ul style="list-style-type: none"> Влада на РМ СЕП Надлежни министерства Меѓународни организации и фондации Стопански сектор
	2.2. Воспоставување контакти и средби со можни донатори за реализација на активности од АП.	<ul style="list-style-type: none"> Воспоставени контакти и соработка со потенцијални донатори. 		1.1.2016- 31.12.2017	<ul style="list-style-type: none"> Координативно тело за заштита од ХИВ 	<ul style="list-style-type: none"> Влада на РМ СЕП Надлежни министерства Меѓународни организации и фондации Стопански сектор
	2.3. Пишување и поднесување предлог-проекти.	<ul style="list-style-type: none"> Обезбедени средства за реализација на активности од АП. 	<ul style="list-style-type: none"> Поднесени и одобрени проекти. 	1.1.2016 -31.12.2017	<ul style="list-style-type: none"> Координативно тело за заштита од ХИВ 	<ul style="list-style-type: none"> Влада на РМ СЕП Надлежни министерства Меѓународни организации и фондации Стопански сектор
	2.4. Основање на социјално претпријатие за кондом социјален маркетинг.	<ul style="list-style-type: none"> Вработување на лица од ранливите заедници. Профитот од продажба на кондоми редиистрибуција за превентивни ХИВ- активности. 	<ul style="list-style-type: none"> Бизнис-план 	Декември 2016 година		<ul style="list-style-type: none"> Министерство за здравство

Специфични цели	Активности	Резултати	Показатели на успешност	Временски рок	Спроведувачи	Партнери
3. Создавање на структура за понатамошен развој на политиките и практиките на Град Скопје за заштита од ХИВ.	3.1. Формирање работни групи за стратешки развој.	<ul style="list-style-type: none"> Формирани и активни работни групи за стратешки развој. 	<ul style="list-style-type: none"> Број на формирани и активни работни групи. 	1.1.2016 -31.12.2017	<ul style="list-style-type: none"> Координативно тело за заштита од ХИВ 	<ul style="list-style-type: none"> Релевантни стручни лица од областа
4. Обезбедување стручна и техничка помош за унапредување на капацитетите на луѓето кои се занимаваат со заштита од ХИВ.	4.1. Воспоставување контакти со експерти и размена на добри практики.	<ul style="list-style-type: none"> Организирана едукативна работилница за членовите на КТ 	<ul style="list-style-type: none"> Број на реализирани едукативни работилници 	1.1.2016 -31.12.2017	<ul style="list-style-type: none"> Координативно тело за заштита од ХИВ 	<ul style="list-style-type: none"> Релевантни стручни лица од областа
	4.2. Организација на едукативни работилници.	<ul style="list-style-type: none"> Организирана едукативна работилница за членовите на КТ 	<ul style="list-style-type: none"> Број на реализирани едукативни работилници 	1.1.2016 -31.12.2017	<ul style="list-style-type: none"> Координативно тело за заштита од ХИВ 	<ul style="list-style-type: none"> Релевантни стручни лица од областа

Специфични цели	Активности	Резултати	Показатели на успешност	Временски рок	Спроведувачи	Партнери
5. Развивање на сеопфатен систем на следење и процена на спроведувањето на Локалната стратегија за ХИВ на Град Скопје и Акцискиот план.	5.1. Формирање на тим за евалуација.	<ul style="list-style-type: none"> Формиран тим за евалуација 			<ul style="list-style-type: none"> Координативно тело за заштита од ХИВ 	<ul style="list-style-type: none"> Релевантни стручни лица од областа
	5.2. Подготвување на планови за мониторинг и евалуација.	<ul style="list-style-type: none"> Подготвени планови 	<ul style="list-style-type: none"> Број на изготвени планови 		<ul style="list-style-type: none"> Координативно тело за заштита од ХИВ Релевантни стручни лица од областа 	<ul style="list-style-type: none"> Релевантни стручни лица од областа
	5.3. Спроведување на мониторинг и евалуација.	<ul style="list-style-type: none"> Обезбедени информации за успешноста на имплементираните проекти. 	<ul style="list-style-type: none"> Број на извештаи, препораки и укажувања. 			

**СО
КЛУЧНИ
ОДЛУКИ
ДО ЗДРАВА
ЗАЕДНИЦА**

Клучна е и твојата одлука

Граѓанска поддршка и повик до носителите на одлуки за продолжување на проектите и програмите кои обезбедуваат услови за превенција и унапредување на здравјето на населението.

